

Фальштинська Ю.В.

аспірант,

Науковий керівник: Коломієць А.М.

доктор педагогічних наук, професор,

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДРУЧНИКА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Зважаючи на активні інтеграційні процеси між Україною та Європейським Союзом, можливість безвізового режиму в недалекому майбутньому, більше перспектив успішно працевлаштуватися отримають високоосвічені фахівці, які будуть не просто вузькогалузевими спеціалістами, але також на високому рівні володітимуть іноземними мовами. Беручи до уваги досвід Європейських країн при працевлаштуванні існують навіть спеціальні екзамени на знання іноземної мови. Як же збільшити мотивацію студентів до навчання в нашій країні? Як поліпшити процес здобуття знань? Відповідь на ці та інші запитання проста – застосування інноваційних інформаційних технологій навчання. Сучасний світ пропонує багато варіантів для ефективного навчання, починаючи від користування комп'ютером із застосуванням глобальної мережі Інтернет, мультимедійним засобами навчання, інтерактивними дошками, веб-ресурсами, скап-технологіями до використання електронних підручників. Всі ці елементи роблять урок насиченим, активним, створюють атмосферу живого іншомовного середовища.

Поєднати переважну більшість інноваційних інформаційно-технічних засобів навчання покликаний електронний підручник. Проаналізувавши науково-педагогічну літературу можна виділити декілька основних підходів до трактування «електронного підручника». Дуже часто електронним підручником вважають електронні версії паперових підручників. Зазвичай друковані підручники скануються і їм надаються елементи гіпертексту (посилання на розділи, параграфи, тощо). Більш поглиблено цю проблему досліджували М. І. Жалдак, В. В. Лапінський, М. І. Шут. Вони вважають що для електронного підручника « характерним є гіпертекстова структура навчального матеріалу, наявність системи управління, блоки самоконтролю, мультимедійні складові» [1, с. 22].

За визначенням Л. Х. Зайнундінової, «електронний підручник – це навчальна програми комплексного призначення, що забезпечує

безперервність і повноту дидактичного процесу навчання, надає теоретичний матеріал, забезпечує тренувальну навчальну діяльність і контроль рівня знань, а також інформаційно-пошукову функцію, математичне та імітаційне моделювання з комп'ютерною візуалізацією і сервісні функції за умови інтерактивного зворотного зв'язку» [2].

Електронний підручник покликаний не замінити друкований посібник, а доповнити його за рахунок подання навчального матеріалу в іншому вигляді – за допомогою акцентів на ключових поняттях, тез та опорних схем, використання інтерактивних завдань, великої кількості мультимедійного ілюстративного матеріалу [3, с. 47].

Вимоги до електронного підручника:

- зручність в обігу;
- структурованість;
- наочність викладеного матеріалу.

Використання сучасних інформаційних технологій на заняттях значно підвищує інтерес студентів до вивчення іноземних мов. Завдяки мультимедійним засобам застосовується емоційна пам'ять студентів для полегшення розуміння іншомовної лексики та запам'ятовування навчального матеріалу. Велика кількість ілюстративного матеріалу активізує розумову діяльність студента на заняттях з іноземних мов і забезпечує практичну наочність навчання. Використання відео та анімації дозволяє передати в динаміці процеси і явища, що вивчаються та створити ознаки іншомовного середовища. Застосування аудіо не лише поліпшує сприйняття нового матеріалу, активізує слуховий апарат, але й вводить в іншомовну атмосферу. Можливість виділення окремих слів, фраз, виразів різними кольорами дозволяє акцентувати увагу на головному, на ключових поняттях. Сучасні програми навігації дозволяють робити закладки в будь-якому місці та миттєво знаходити потрібний фрагмент. Завдяки технічним можливостям можна відразу перекласти невідоме слово, прослухати його вимову та миттєво перевірити його правопис. Широко відома програми «Професор Хігінс», за допомогою якої можна вивчати курс фонетики англійської мови, містить не тільки опис того, як варто вимовляти певні звуки, але й анімовані рухи губ та язика, необхідні для правильної вимови. Що є надзвичайно ефективним у процесі опанування іноземною мовою і водночас заощаджує час студента. На додачу студент сам обирає рівень складності матеріалу та засоби його закріплення. Електронні підручники є відкритими системами, тобто їх можна доповнювати, змінювати, модифікувати, а матеріал підручника доступний для копіювання та виведення на друк.

Електронний підручник має багато переваг, але недоліки також є. Розробка електронного підручника займає набагато більше часу, коштів та людських ресурсів, ніж написання звичайного паперового підручника. Немає висококваліфікованих спеціалістів для розробки електронних навчальних видань. Вони розробляються або програмістами, які не володіють в достатньому обсязі потрібним матеріалом на задану тематику, або викладачами, які не завжди володіють знаннями для створення програмного забезпечення. Для розробки ЕП в ідеалі необхідно залучити таких фахівців: методиста, сценариста, психолога, аніматорів, програміста та вчителя-предметника. Не кожен ВНЗ може дозволити собі таке, тим паче, що прогрес в сфері інформаційних технологій швидкоплинний. Кожного року створюються все нові і нові електронно-технічні засоби, удосконалюється програмне забезпечення. І електронний підручник може дуже швидко «застаріти», а коштує дорожче в порівнянні з друкованим. Користуватися друкованими навчальними виданнями студентам більш зручно, ніж сприймати інформацію з екрана монітора, оскільки зоровий апарат людини швидко стомлюється, це може призвести до шкоди здоров'ю. Використовуючи ЕП необхідно постійно мати під рукою електронний носій з відповідним програмним забезпеченням та стабільним електропостачанням.

Незважаючи на всі недоліки, переваги використання електронного підручника очевидні. Використання ЕП у вивченні іноземних мов забезпечує: розвиток творчого, інтуїтивного мислення; естетичне виховання за рахунок графіки, мультимедіа; розвиток комунікативних здібностей; формування інформаційної компетентності та інформаційної культури. Електронні підручники не тільки сприяють навчанню студентів, але й відкривають перед ними можливості використання інформаційних технологій. Більшість студентів, як правило, вже на ранніх стадіях навчання прекрасно усвідомлюють необхідність застосування новітніх інформаційних технологій у своїй професійній діяльності. Ефект пізнання підсилюється, якщо навчальні завдання пов'язані з практичною діяльністю майбутнього фахівця або становлять інтерес у його сьогоденній навчальній або науковій роботі. Більшість студентів усвідомлюють, що в майбутньому реально захищеною у соціальному відношенні може бути тільки ініціативна і добре освічена людина, здатна гнучко перебудувати напрямок і зміст своєї діяльності у зв'язку зі зміною технологій і соціального замовлення.

Список використаних джерел:

1. Жалдак М., Лапінський В., Шут М. Комп'ютерно-орієнтовані засоби навчання математики, фізики, інформатики // «Інформатика». – № 3-4. – 2006. – 95 с.
2. Зайнутдинова Л. Х. Создание и применение электронных учебников (на примере общетехнических дисциплин) / Л. Х. Зайнутдинова. – Астрахань: ЦНТЭП, 1999. – 346 с.
3. Вембер В. П. Роль та місце електронного підручника в навчально-методичному комплексі з навчального предмета для загальноосвітньої школи / В. П. Вембер // Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України / за ред. С. Д. Максименка – Т. VIII, Вип. 6. – К., 2009. – С. 43-51.

Хромченко О.В.

аспірант, викладач,

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ

З метою оволодіння майбутніми вчителями-філологами прийомами організації навчально-дослідницької діяльності старшокласників та втілення в ході педагогічної практики засвоєних знань, було впроваджено такі етапи їхньої підготовки: підготовчий (націлений на засвоєння теоретичного матеріалу); відтворювальний (на виконання завдань з метою забезпечення ефективності навчально-дослідницької діяльності учнів); продуктивний (передбачає створення нової інформації, є спрямованим на розробку самостійних проєктів) [2, с. 78].

До системи підготовчої роботи для студентів IV курсу було включене завдання «Професійні вміння вчителя як організатора навчально-дослідницької діяльності», що має на меті проєктування тих професійно-педагогічних знань, умінь та навичок, які мають бути сформовані у майбутніх фахівців протягом цього виду педагогічної практики. Вони здійснювали аналіз освітньо-кваліфікаційної характеристики, вимог, що висовуються до вчителя-бакалавра, й окреслювали той очікуваний результат власного професійного саморозвитку, який мав бути досягнутий.